

NOVA PRAVDA

GLASILO NARODNO-SOCIALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, »Narodni dom«, I. nadstr. — Telefon: šte. 77.

Izhaja vsako soboto.

Mesečna naročnina: za tuzemstvo 6 Din, za inozemstvo 8 Din.

Inserati se računajo po velikosti in so cene na razpolago v upravi.

Novi čas zahteva novih metod.

O, kako prijetno je, če živi človek v preteklosti in mu je sedanjost ob vsakem koraku napoti, ker se ni o pravem času vtelesil vanjo! — Ivan Cankar, Krpanova kobila, str. 181.

V Mariboru, dne 22. junija 1925.

G. dr. Fr. Zbašnik je napisal v »Slov. Narod« žveč člankov, v katerih zahteva združitev vseh naših narodno-obrambnih društev. Dasi vzklija vprašanje narodne obrambe v teh kritičnih časih vse premalo zanimanja, kljub temu — in rekli bi ravno zato je naša dolžnost, da zavzamemo stališče k temu vprašanju predvsem mi, ki živimo ob severni meji.

Nedvomno je, da ima g. dr. Zbašnik popolnoma prav, če zahteva, da naj na polju narodne obrambe koncentriramo vse svoje moči; ne samo zato, ker so to storili Nemci, ki so dalekovidnejši od nas, ampak predvsem zato, ker to zahteva pamet in ekonomija naših sil. In še nekaj, kar ne smemo prezreti: to zahteva tudi ljudstvo, narod, ki v teh težkih časih velikih davkov ni voljan za eno in isto stvar darovati desetim društvom obenem, ko je vendar znano, da pomeni delo teh društev, kakor je lep njih namen, vzpričo velikih zahtev naše narodne obrambe ravno radi njihove prevleke razcepljenosti samo toliko, kakor kaplja v morju. Imamo Jugoslovansko Matice, Jadransko Stražo, Ciril — Metodovo družbo, Gosposvetski Zvon itd. itd. Vsak moment se prirejajo evetlični dnevi, nabirajo se pripevki na prireditvah in tudi drugim potom — vidnih uspehov pa ni nikjer in ljudstvo postaja čedalje bolj apatično. Če bo šlo tako naprej, bodo vsa ta društva izgubila na pomenu in propadla bodo; propadla po krivdi tistih naših rodoljubov s starimi nazori, ki žive še vedno v preteklosti in se ne morejo živjeti v nove razmere, ali »katerim je sedanjost ob vsakem koraku napotila, kakor pravi Iv. Cankar. — G. dr. Zbašnik se posebno bridko pritožuje nad voditelji Ciril — Metodove družbe, kateri so mu zamerili njegovo odločno stališče za združitev in kateri so splošno znani še iz kongresa v Celju kot nasprotniki takih stremiljenj, ker se očitno boje, da bi pri tem ne bilo izbrisano njihovo častljivo ime iz slovenske narodno-obrambne zgodovine.

Invalidski zakon.

Pred kratkim je vlada izdelala načrt invalidskega zakona in sicer je izvršila to posebno strokovna komisija. Proti načrtu opravičeno ugovarjajo organizacije invalidov. Naša država ima približno okoli 150.000 vojnih žrtev. Razne vojaške komisije in druge oblasti so popolnoma zakonito ugotovile stanje invalidov, vдов in sirot. Kljub temu, pa je Pašičeva homogena radikalna vlada našla v letu 1923 metodo, po kateri naj bi se nasilno zmanjšalo število invalidov. — Uzakonila je neke komisije, ki so pregledovale akte in ugotovile brez vsakih poizvedb, da je skoro polovica invalidov neupravičenih do državne zaščite, in izvedla redukcijo. Na ta način je odrekla država zaščito raznim težkim pohabljenem brez udov in jih poslala s trebuchom za kraham. Proti tem redukcijam ni nobene pomoči, ker baje v Beogradu ne dopuščajo nobenih pritožb v tej zadevi. To traja že dve leti in noben redukcianec ne dobiva pokojnine ali druge zaščite.

Načrt bodočega zakona se ne izreka za popravilo teh redukcij in nimajo invalidi pričakovati nobenega zboljšanja. Invalidske pokojnine, ki jih dobivajo invalidi danes še po starih predvojnih zakonih, so tako malenkostne, da so naravnost sramotne. Srednje vrste invalid dobiva mesečno 7 Din 50 para, vojna vdova pa samo 2 Din 25 p. Le težje vrste invalidi dobivajo k temu neke doklade, ki pa pri najtežjem invalidu, ako je prav popolnoma za vsako delo nezmožen, ne presegajo mesečne svote 500 Din, pri vdovi pa 60 Din.

Pri teh malenkostnih svotah pa danes dobra tretjina vseh vojnih žrtev ne dobiva nobenih pokojnin več, ker so kar prenehale. Država dolguje že par sto milijonov na zastankih teh pokojnin. Bodoči invalidski zakon ne predvideva izplačilo teh zastankov. Invalidske pokojnine pa misli regulirati

Ne maramo gospodom, ki se jih tiče — in takih je najti tudi pri drugih obrambnih društvih — kratiti časti in zaslug, ki jim gredo; to pa rečemo, da zahteva novi čas tudi novih metod. Če bomo korakali po stari poti naprej, bo pri tem trpela, mnogo trpela naša narodna obramba — iz razlogov, ki smo jih zgoraj obrazložili.

K tem razlogom dodajamo še enega, ki ni nič manj važen: Vsa društva brez izjeme tožijo, kako je težko delati, ker povsod primanjkuje idealnih ljudi. To je čista resnica. Resnica pa je tudi to, da se temu ni čuditi, če pomislimo, da so ti idealni ljudje, ki jih itak ni veliko, raztrešeni po desetih društvih. Ker so preveč obremenjeni, ne morejo nič delati, ali pa je njihovo delo skrajno površno. Če pa bi imeli eno samo obrambno društvo, se bi temu dalo z lahko od pomoči. Imeli bi tudi to korist, da bi ti idealni možje, ki bi morali biti obenem tudi sposobni, skupno lažje sestavljati pametne in dalekosežne načrte za narodno-obrambno delo, kakor posamezniki, kateri danes baš radi tega, kakor vidimo, nimajo nikakega drugega programa, kakor da prirejajo evetlične dneve... Združitev vseh idealnih in sposobnih boriteljev, združitev vseh narodno-obrambnih društev v eno silo, bi omogočila uspešno delo na zunanji in na notranji. Poslednje je važno posebno za nas na Štajerskem, ki živimo, kakor vse kaže, dan na dan v večji gospodarski odvisnosti od Nemcev, kateri delajo vztrajno na podlagi dalekovidnih, smotrenih načrtov.

Končno še to: Ako je g. dr. Zbašniku stvar v resnici pri srcu, o čemer ne dvomimo, zakaj potem ne nastopi tudi proti tistim, ki jim niti dosedanja razcepljenost narodno — obrambnih društev ni dovolj; zakaj ne nastopi proti samostojnim demokratom in tistim članom in voditeljem Orjune, ki so nasilnim potom odstranili od vodstva Jugoslovanske Matice v Mariboru njenega službenega večletnega predsednika prof. Ribariča iz edinega razloga, ker ni hotel speljati Jugoslovanske Matice v pristanišče Samostojno-demokratske stranke, da bi s tem odbili pristaše drugih strank in povzročili — o čemur se je v Mariboru že govorilo — ustanovitev nove, čisto nestrankarske Jugoslovanske Matice? — Gospoda dr. Zbašnika prosimo, da tudi k temu vprašanju izpregovori.

sledeče: Po delanemožnosti 20—40% 480 Din, 50—70% 1440 Din, 80—100% 2400 Din, nad 100% 3600—4300 Din letno. Kaplari bi dobivali 5%, podnaredniki 15%, naredniki 25% več, oficirji nižjega čina bi dobivali 3400 Din, višji oficirji po 4600 Din, obvezniki uradniškega čina pa po 3600 Din. Vojne vdove (povprečno z 2 otrokoma) po 1800 Din, vdove oficirjev in vojaških uradnikov po 5500 Din, sirote brez staršev 1360 Din, bratje, sestre ali roditelji pa po 800 Din.

Ne glede na to, da so za današnje razmere predstoječe svote minimalne, obstoji dosti vrzeli, po katerih bi pokojnine sploh odpadle. Pred vsem naj bi se vršile enkratne odpravnine s skupnimi svotami za par let.

Kar se tiče drugih življenjskih pogojev za invalide vsebuje načrt zelo omejene odredbe.

Glavna potreba bi bila, da se zagotovi delanemožnim invalidom, ki bodo postali kmalu hiralci, posebne hiralnice in domove. Bodoči zakon pa misli izročiti invalide občinam v oskrbo. Invalidi postanejo občinski berači! Naši občani pa naj poleg velikega invalidskega davka vzdržujejo še sami invalide. — Zdravstveni zavodi, ki so danes nezadostni, se ne bodo po novem zakonu popolnoma nič modernizirali, posebno ortopedske delavnice. Ravnotako so prezre vse invalidske potrebe, ki zadevajo doseg samostojnih poklicev. Zaščito invalidov delavcev v privatnih podjetjih zakon popolnoma prezira.

Invalidski zakon naj bi po želji samih vojnih žrtev priznal nekoliko olajšav pri železniških vožnjah. Vse to pa manjka v načrtu. Ako se pomisli, da imajo take ugodnosti invalidi po vseh državah in da imajo pri nas isto ugodnost razna društva, bi se ne smelo zapostavljati ravno pohabljenec.

Med oficirji se misli napraviti v nekaterih ozirom razlika med preostali in oficirjanci.

Za vse vrste pomoči, ki izvirajo po invalidskem zakonu naj bi se ustanovil takozvani »Narodni fond«. Ta fond pa po načrtu vlade ne bi bil »narodni«, ker bi bil v rokah ministra in par drugih funkcionarjev. Zastopnik inaroda in invalidov bi ne imel pri fondu nobenega vpliva. Na ta način bi narod in dobrodelne in humanitarne ustanove ne imeli volje vlagati prispevkov, ker bi ne imeli sami vpogleda in neodločanja, kako se razpolaga z denarjem. S tem fondom bi se godilo tako kakor sedaj, ko ni sredstev za pokojnine in so vse invalidske blaginje za razne pomoči vedno prazne. — Sedanji zakonski načrt odreja tudi vsako pomoč invalidskim organizacijam, katerim odvzema ves vpliv.

Kdor pozna položaj vojnih žrtev in proučava predloženi načrt invalidskega zakona, mora priti do zaključka, da se z novim zakonom ne bo pravično vrnilo invalidsko vprašanje in bodo še naprej izpostavljene vojne žrtve največjim socialnim krivicam.

O ženskem protestnem snodu.

Na ženskem protestnem shodu proti razširjenju srbskega drž. zak. v dednem pravu, ki se je vršil v »Unionu« dne 17. 6. m. so bile sprejete sledeče resolucije:

1. Značene intestatne dedne pravice v naši kraljevini morajo biti za dedno moškega in ženskega spola enako ugodne. Ta ravnopravnost je plod zgodovinskega razvoja dednega prava; zato se ne more vzeti tistim pravnim področjem, ki jo že imajo uzakonjeno in jo je treba razširiti še na ostala.

2. V svrhu, da se ob smrtnih slučajih ne drobe kmetijska posestva in da ostane gospodarstvo v moških rokah, naj se v značeno dedno pravo sprejme posebne norme za delitev kmetijskih nepremičnin. Za uvoz naj služi koroski zakon z dne 16. IX. 1903 šte. 33. dež. zak. Taka kmetijska posestva naj prevzame najposposnejši možski dedič, ostali možski in ženski dediči se naj izplačajo z denarnimi odpravi, in za plačilo priznajo prevzemniku olajšave.

3. Značeno intestatno dedno pravo naj predvidi dedno pravico tudi za preživelega soproga in sicer v tistem obsegu, v katerem jo pozna slov. dalmatinsko področje (§§ 757 do 758 nov. o. d. z.).

4. V tistih slučajih, ko je zapustnik napravil poslednjo voljo, naj dedno pravo preživelemu soprogu zagotovi vsaj pomanjkljivo primerno vzdrževanje, ako mu ne prizna dolžnega dela ugodnejše vsebine.

5. Sicer pa ne smatramo izenačenja dednega prava naše kraljevine za tako nujnega, da ne bi mogli čakati na rešitev vanje spadajočih problemov po novi zakonodaji čehosl. republike, ki bo urejevala povsem podobne razmere prebivalstva.

6. Sočasno z dednim pravom se naj izenači zakonsko imovinsko pravo kraljevine. Poleg teh resolucij je bilo sprejeto na predlog gđ. Bajtove še to:

»Združeno žensko v Sloveniji, zbrano na shodu dne 17. junija 1925 v Ljubljani, se izjavlja proti morebitni krivični nameni, da se glede dednega prava v vsej državi uveljavi § 397 srbskega državlanskega zakona. Posebej pa odločno zahteva, da je žena cele naše države v dednih pravicah popolnoma enakopravna možu.

Resolucije se predlože narodni ženski zvezi, narodni skupščini, ministstvu pravde, stalnemu zakonodajnemu svetu in prof. jurid. fakultete v Beogradu gđ. Živojinu Periću in dr. Dragoljubu Arandjeloviću.

Po sprejetju resolucij je govorila gđ. C. Krekova, ga. Brezarjeva, ga. Rakovecva in gđ. Komarova. Vsi stvarni govori so utemeljevali resolucije in so bili s odobravanjem sprejeti.

Shod, katerega je vodila ga. Tavčarjeva, je pričal o zavednosti naših žen vseh slojev. Naše žensko je dokazalo, da zna biti solidarno, kadar je treba braniti skupno zadevo in zahteve.

V tej samobrambi so nekateri izteknili hujkanje proti Srbom. Morda zato, ker so sodelovale žene vseh narodov, vseh strank. Na shodu se je še posebej poudarjalo, da hočemo braniti tudi srbsko ženo pred zastrelim dednim pravom. Inicijativo za to je dala srbska žena. Ker smo se odzvale, je zato to delo proti njim? Nekaterim se seveda zdi potrebno, da zaobražajo vsako delo v hujskarijo; tako so se prisodili tudi tej ženski akciji!

Komunalna politika.

Peretilo o delovanju odbornikov NSS v mestnem občinskem svetu Celjskem.

Na podlagi volinega dogovora, ki ga je sklenila naša stranka leta 1924 za v jeseni se izvršitve volitve s strankama JDS in NRS, smo dobili mi 7 mandatov v celjskem mestnem občinskem svetu ter med temi mesto podžupana. Po tozadevnem proporcionalnem ključu nam je pripadlo sedem zastopstev v posameznih odsekih in sicer v vsakem odseku po dva mandata.

Po konstituiranju odsekov je prišlo redno delovanje mestnega občinskega sveta.

Pri eni izmed prvih sej je prišlo do spopada med našo delegacijo in demokrati in sicer v zadevi prošnje neke nemškutarke (tvdke za podelitev koncesije za postrežbe). Naš klub je zavzel principijelno stališče ter se je izrekel odločno proti krajevni potrebi take koncesije, ker (obstoja) itak v Celju je narodno podjetje in je prilika, kakor navedeno in splošno znano, nemška tvrdka, ne baš takega spomina, ki bi jo priporočal. Toda čudo golemo, zavzel se je za to tvrdko vroče-demokrat dr. Kalan, bivši predsednik »Narodnega bloka«, ki so ga seveda zvesto podpirali njegovi oprede ter Nemci oz. nemškutarji in tudi klerikaleci. Vse temu pa se nam je posrečilo prepričati večino narodno mislečih občinskih svetnikov ter razdvojiti demokrate tako, da je bila končno prošnja dotične tvrdke, za katero narodni Celjani nimamo vzroka lomiti kopja, odbita z enim glasom večine. Značilno!

Uspešno je nastopila naša delegacija ob priliki povzivanja plač kontraktualnih uradnikov in delavcev in sicer v prid delavstva, katero so hoteli demokrati in klerikaleci očitno prikrajšati.

Glede personalnih zadev mestne občine stoji naša delegacija dosledno in neomajno na stališču, da je potrebno vsi nemškutarstvo in nemškursko navlako, katero smo poddedovali še izza nemških avstrijskih časov, slednjčje že vendar enkrat radikalno iztrgati ter nastaviti naše ljudi, ki morajo žalibog v lastni državi okrog brez posla in kruha begati, medtem, ko nemškutarja, ohola in predrzna še kot poprej, sedi na lepih mestih in v mastnih službah. Ne bomo izpustili te zadeve iz vidika ter bomo skrbeli za primerno škienje.

Pri proračunu smo se potegovali za to, da se niso navadila bremena na delovno ljudstvo.

Naši občinski odborniki so vsepšno intervenirali v raznih zadevah in v več slučajih.

Pri proračunski debati se je stavil predlog, naj bi pričela mestna občina obširno stanovanjsko akcijo in povzdignila stavbeno gibanje s tem, da bi dala stavbišča, ki jih ima primeren nebroj na raznih delih mesta, brezplačno na razpolaganje. Od strani demokratov se nam je takrat sicer zagotavljalo mnogo dobrohotnosti, toda zgodilo se do

danes žalibog še ni ničesar, za kar pa krivda ne zadene nas. Vendar pa naša delegacija tudi tega perečega in nad vse važnega vprašanja ne bode izpustila iz vidika.

Prav tako je posvečalo naše zastopstvo v občinskem svetu svojo pozornost tudi prevažnemu vprašanju glede cen živilskih potrebščin in ni nemala zasluga baš našega nastopa zato, da so mesarji cene mesa vsaj nekoliko znižali. V tem pravcu pa se bode stremljenje naše delegacije vedno nadaljevalo vse dotlej, da bode ustrezno na vse strani.

Mestna občina celjska je veliko gospodarsko podjetje in je tu potrebno predvsem paziti na to, da ga ne bode velekapital, pa tudi nihče drug izrabljaj na škodo delovnega ljudstva.

Med zadnjim volilnim bojem v narodno skupščino je prišlo v mestnem občinskem svetu tudi do politične kontraverze. Ker so nastopili demokrati pod takozvano lažirimo »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega postopanja proti njej in zbog persekucij napram našim tovarišem, v občinski seji dne 30. januarja 1923 sledečo izjavo: »Klub občinskih odbornikov »Narodnega bloka« in ker so v občinskem svetu in drugod še vedno begali z »Narodnim blokom«, je dala naša delegacija zlasti še vsled nesramnega post

Združene države severoameriške, Anglija in Japonska. Ta boj ne gre le za prazno oblastjo, ta boj diktirajo nujni gospodarski razlogi vseh treh držav in v uspeh tega boja bo odločil o možnosti nadaljnjega notranjegospodarskega razvoja v njih.

Anglija, ki ima po celnem svetu raztresene svoje kolonije, katere so pogoj njene trgovske velesile, ve, da so mnoge teh kolonij resno ogrožene po ameriški in japonski ekspanziji. Japonska s svojim silno naglo množičnim se prevladstvom je primorana iskati novih ozemelj, kamor bi lahko oddajala prebitke svojih ljudi in v trgovsko-gospodarski zvezi olajšala gospodarstvo tudi matični zemlji. Njej nasproti pa stoji Severoameriška Unija, katere industrijska nadprodukcija narašča leto za letom, za katero ni nobenega drugega izhoda, ko da si poišče novih odjemalcev za morjem.

To je jedro ameriško-japonskega spora, katerega rešitev, naj si bo ugodna že za eno ali drugo stran, je zopet nevarna za Anglijo. Da bo položaj skušala izkoristiti tudi Rusija, je naravno.

To je drugi pomembni boj, ki se pripravlja tam daleč za morjem. Anglija je takoj po vojni priredila velike mornariške vaje v Sredozemskem morju, ki tvorijo prehod v japonsko vodovje. Poleg tega si gradi v Singapuru pomorsko trdnjavo središče za boj proti Japonski in eventualno Severoameriški Uniji. Da se pripravlja z vso intenzivnostjo na ta boj tudi Japonska, je razumljivo, da si dela to silno skrivaj. Toda na zadnjih svojih mornariških manevrih je pokazala v polni bojni opremljenosti vendar 193 vojni ladij, kar predstavlja že ogromno moč. Da za obema ne zastaja niti Unija, je jasno.

Dasi se bodo gornji problemi reševali in rešili daleč od nas, jim moramo slediti z zanimanjem tudi mi, ker bo njih rešitev nedvomno bistveno posegla tudi v zunanje- in notranjopolitični razvoj evropskih držav.

ČESKOSLOVAŠKA.

Zunanji minister dr. Beneš je podal ekspozice o zunanji politiki. Pri tej priliki je prišlo do sporov med dr. Benešem in socijalnimi demokrati. Spor pa ni nastal v pogledu na zunanjo politiko kot tako, ampak v vprašanju o zasledbi poslaniških mest, pri katerih se čutijo socijalni demokrati prikrajšani. Spori so bili v petki poravnani. — Ze dolgo se opaja, da postaja med strankami vladne večine vedno bolj napeto razmerje. Zato vse stranke vladne večine zahtevajo, da se še tekom tega leta razpiše volitve v parlament. Se predno pa bodo razpisane volitve, bo spremenjen volilni red. Predvidena nova k staremu volilnemu redu bi naj onemogočila cepljenje list in nastop malih strank. Po načrtu volilne novele dobi mandat le ona stranka, ki je dobila v republiki najmanj 2 odstotka od vseh oddanih glasov, to je vsaj 125.000 glasov. Poleg tega mora vsaka stranka plačati državi precejšnji znesek za volilne stroške.

Politični položaj.

Predsednik Nikola Pašić je obolen. Ko so prišle prve vesti o njegovi boleznosti v javnost, se je splošno mislilo, da je pri Pašiću nastopila zopet politična bolezen. Vendar se je pa ta domneva izkazala kot nepravilna. Nikola Pašić je resnično obolen in že več dni ne more v polnem obsegu izvrševati vladnih poslov. Zadnje dni se je njegova bolezen preokrenila sicer na bolje, vendar pa še ni pričakovati, da bi lahko izvrševal delo tako, kot ga je pred boleznijo. Govori se celo o tem, da dobi Pašić namestnika.

Glavni interes je bil pretekli teden posvečen verifikaciji HSS mandatov. — Sedaj je po sklepu verifikacijskega odbora gotovo, da bo HSS polnoštevilno zastopana v narodni skupščini. Ali pa bodo poslanci HSS že pred letnimi počitnicami in pred sprejetjem dvanajstine sedeli v narodni skupščini, je pa drugo vprašanje.

Razgovori med radikali in radičevci so vsled Pašićeve bolezni nekoliko zastali. S tem pa še ni rečeno, da se ne razgovarja naprej. Pavle Radić je obiskal bolnega Pašića. Kaj sta se dogovorila, javnosti ni znano.

Zaenkrat vse kaže, da o radikalni in radičevski vladi ni govora. Večja verjetnost je, da se do jeseni, ali celo še prej pojavi homogena radikalna vlada, katero bi podpirala tudi HSS. Znano je, da HSS sama zaenkrat ne mara v vlado. HSS je pripravljena že podpirati vlado, če ni v vladi Pribežević in če se nad HSS dvigne obznanje in izpusti iz zaporov Štefana Radića in druge voditelje HSS. Pribežević dela z vsemi silami proti prizadevanjem HSS, da se sestavi homogena radikalna vlada. Napori Pribeževića bodo pa ostali brezuspešni, ker so vsi najmerodajnejši krogi v Beogradu za sporazum s Hrvati.

ITALIJA.

Italijanska zbornica je s fašistično večino sprejela zakon o ureditvi uradniškega vprašanja, zakon o tisku in zakon, ki daje vladi najdalekosežnejša pooblastila za normalizacijo notranje-političnih razmer. Opozicija je bila dosedaj mnenja, da je pojav fašizma le prahodnega značaja. V svoji domnevi se je pa zmotila. Fašizem je z vsakim dnem močnejši in danes ima Mussolini že moč, da fašizira ves italijanski državni ustroj. — Te dni se je vršil tudi kongres fašistov v Rimu. Na kongresu je izjavil odposlanec reških fašistov, da se zgodovina Italije ne zaključuje z aneksijo Reke in s sporazumom v Firenci. Na kongresu so se vsi fašistični govorniki zavzemali za italijanski imperijalizem, ki stremi za osvojitvijo našega Primorja in Dalmacije. Zanimiv je tudi govor Mussolinija, ki je izjavil, da se morajo državne institucije potašistiti. Pri tem je Mussolini mislil na spremembo italijanske ustave, ki naj odgovarja fašističnim načelom. Mussolini priporoča, da posveti fašizem vse sile organizaciji delavstva. Cilj fašizmu je, ustvaritev velikega italijanskega imperija, ki pa ni treba, da bi bil samo teritorialen, ampak naj bo tudi politični, gospodarski in duševni. — Opozicija je napram agresivni fašistični politiki popolnoma brez moči. Velik del opozicije se absentira od sej parlamenta. S tem ravnanjem opozicije ima pa fašizem le tem lažje delo, da uveljavi vse svoje načrte.

FRANCIJA.

Francojski ministrski predsednik Painlevé je napravil z aeroplanom izlet v Maroko. Razgovoriti se je hotel s povalnikom francoskih čet v Maroku Lyauteyjem, da razbistri zamotano situacijo, ki je pričela ogroziti tudi položaj njegove vlade. Med Francijo in Španijo je dosežen sporazum za skupen vojni nastop proti ustašem v Maroku. Painlevé se je vrnil z Maroka z zelo optimističnimi vestmi in zagotavlja, da je uspeh francoskega orožja siguran. — Glavna zaslomba Painlevejeve vlade je levičarski kartel, katerega jedro tvorijo socijalisti, ki štejejo več kot sto poslancev. Socijalisti so povzročili, da je padla Herriotova vlada in sedaj groze, da vržejo tudi Painleveja. Kot vzrok za svoje nasprotujoče stališče proti Painleveju navajajo, da se ne vodi finančna politika v socijalističnem duhu. Dalje so socijalisti iz strankarsko taktičnih razlogov deloma nasprotujoči vladini akciji v Maroku. Socijalistom se je pričel približevati tudi del radikalne stranke s Herriotom na čelu, ki upa, da se zopet vrne na mesto ministrskega predsednika. Zadnje dni se je položaj Painlevejeve vlade nekoliko zboljšal, posebno vsled akcije proti komunistom. Dokazuje, da so francoski komunisti v zvezi z ustaši v Maroku. Komunisti so s tem zagrešili izdajstvo proti domovini. Odkritja o izdajstvu komunistov so povzročila, da je Painlevejeva vlada dobila v parlamentu zaupnico.

spešni, ker so vsi najmerodajnejši krogi v Beogradu za sporazum s Hrvati. Značilno za politično situacijo je tudi to, da so za hrvatskimi radikali prišli tudi slovenski radikali, ki so se v posebni spomenici, naslovljeni na svoj strankin forum, pritožili proti postopanju samostojnih demokratov v Sloveniji. Kaj če ne bodo spomenice hrvatskih in slovenskih radikalov kmalu eden izmed argumentov za slovo radikalov od sam demokratov. Spomenice se pošljejo ravno v pravem času...

Verifikacijski odbor.

Po dolgem zavlačevanju je verifikacijski odbor soglasno sklenil, da se verifikacija 26 dosedaj še neverificiranih mandatov HSS. Predlog za verifikacijo HSS je utemeljeval poslanec Leovec s tem, da so radičevci priznali vidovdansko ustavo, monarhijo, narodno edinstvo in dinastijo Karagorgjevičev. Neverificirani ostanejo sedaj še trije mandati HSS in sicer mandati Marka Došenca, dr. Luje Kežmana in Rude Bačinića. Imenovani se nahajajo v inozemstvu. Po izjavi predsednika verifikacijskega odbora doktor Perića bo sklep verifikacijskega odbora predložen narodni skupščini, ko se izdela tozadevno poročilo. To se bo zgodilo verjetno še tekom tega tedna.

Dvanajstine.

Najprej je večina v parlamentu odglasovala nujnim potom nove carinske tarife. Proti nujnosti predloga o novih carinskih tarifah se je opozicija tembolj upravičeno izjavila, ker ni imela niti možnosti, da prouči nove carinske tarife. V trenutku ko je bil predložen predlog o uvedbi novih carin, je bilo tiskano poročilo komaj razdeljeno med

poslance. — Za carinskimi tarifami je razpravljala narodna skupščina o nujnem predlogu finančnega ministra o zakonu proračunskih dvanajstin. Nujnost je predlogu priznala večina. Sedaj se obravnavajo dvanajstine v finančnem odboru.

Predlog za revizijo ustave.

Člen 138 ustave predpisuje, da se lahko ustavi izdajanje časopisov in tiskovin, ki povzročajo mržnjo do države, verske in plemenske spore in ki povzročajo nelegalno spremembo ustave. Kadar prenehajo izjemne razmere, se lahko ta člen ustave ukine s zakonom. Z ozirom na to, da se je člen 138 ustave večkrat nepravilno tolmačil in se je na podlagi tega člena brez potrebe omejevalo tiskovno svobodo, je poslanec Zanič v imenu opozicije predložil narodni skupščini predlog, da se člen 138 ustave ukine. Predlog poslanca Zaniča je bil v razpravi v narodni skupščini. Večina je pa predlog po burni debati odklonila.

Anketa o dogodkih v Sisku.

Poročali smo že o zborovanju v Sisku, katerega so priredili Pribeževići demokrati. Ob priliki zborovanja so zagrešili samostojni demokrati med preje vladna večina odklonila.

Nedeljski protestni shodi.

Prešlo nedeljo je Strokovna komisija klicala po celi Sloveniji protestne shode, ki so se vršili tudi po ostali državi. Vzhodu, da smo mi že povedali imeli svoje protestne shode, kjer so bile sprejete nedeljski resoluciji enake resolucije in vzhodu, da je Strokovna komisija v tako važnem trenutku brskirala ostale strokovne organizacije, smo našim članom dali nalog, da se teh protestnih shodov, ki so za devastno življenjskega pomena, udeležijo. — In hvalevredno je omenjati, da so se tudi naši bratje in sestre širom Slovenije zavestno pridružili protestnim shodom, ki so se vršili na različnih mestih. Prav tako, bratje! Ne vprašajte nikoli, ko je sila na vrhuncu, kdo dviga glas, temveč se temu glasu pridružite. Delavski protesti morajo biti močni in enotni. Če se tega ni zavedala Strokovna komisija, smo se zavedali mi. —

Iz seje upravnega odbora. V nedeljo 21. t. m. se je vršila seja upravnega odbora, na kateri se je odbor konstituiral. Po poročilu strokovnega tajnika se je sklenilo, da se odpošlje vsem podružnicam okrožnic z navodili, kako imajo posamezni funkcionarji v odborih poslovati. Dalje se je sklenilo, da se morajo tekom tega in prihodnjega tedna vrstiti povsod sestanki, na ka-

Seja osrednjega izvrševalnega odbora NSS se je vršila v nedeljo 14. t. m. ob polnoštevilni udeležbi v Ljubljani. Sejo je vodil strankin načelnik tov. Ivan Deržić ter uvodoma podal kratek pregled strankinega dela. Na to se je izvolila komisija v smislu sklepa strankinega delegatskega zbora za sestavo strankinega organizacijskega reda, v katero so bili izvoljeni tov.: Juvan, Rupnik, Roglič, Jošt in dr. Politeo. Ta komisija se sestane na prvo sejo v Celju ter izdela osnutek organizacijskega reda in istega predloži prvi seji osrednjega izvrševalnega odbora. O političnem položaju je obširno poročal strankin načelnik tov. Ivan Deržić, na kar je sledila živahna in stvarna debata, katero so posegli tov.: Hudovernik, Rupnik, Hiter, Starec, Roglič, Juvan, dr. Politeo in Bavdek. Vsi sklepi so se napravili soglasno, kar je dokaz enotnega mišljenja vseh članov osrednjega izvrš. odbora. Tov. Roglič je podal poročilo finančno-gospodarske komisije ter izjavil, da je bilo določanje gospodarskega dela v stranki korektno in da je komisija prevzela vse v redu. Na o je sledila obširna debata o raznih notranjih strankinih vprašanjih, na kar je tov. načelnik Deržić zaključil sejo, ki je trajala 2 ure polpodne.

Krajevnim organizacijam NSS! Vse naše organizacije opozarjamo, da bo osrednje tajništvo razposlalo prihodnji teden važno okrožnico glede katere se mora takoj sklicati seja odbora ter vsaj tekom 14 dni osrednjemu tajništvu odgovoriti. Zato opozarjamo tudi tem potom vse organizacije o važnosti vsebine te okrožnice ter jih prosimo, da isti v polnem obsegu zadostijo.

Dalje opozarjamo na naše notice glede sklicanja sestankov in shodov, posebno one organizacije, ki do danes še niso odgovorile, da to nemudoma store. Več v okrožnici.

Strankin organizacijski red. V smislu sklepa strankinega delegatskega zbora se je izvolila posebna komisija, ki bo v kratkem izdelala osnutek organizacijskega reda in istega predloži osrednjemu izvrš. odboru v razpravo in v končno sklepanje kot predlog za izredni delegatski zbor, ki se bo

bivalstvom v Sisku več dejanj nasilja. Večje število kmetov, trgovcev in obrtnikov so oblasti neopravičeno zaprle. V zaporih se je aretirane pretepalo. Odelki sam. demokratov so s grožnjami zahtevali, da se razobesi raz hiš v Sisku zastave. Proti tem nasiljem so se pritožile v Sisku vse stranke, tako Radičevci, Zajedničarji, Davidovičevi demokrati, kakor tudi radikali. Z ozirom na dogodke v Sisku je vložil poslanec Superina interpelacijo, v kateri zahteva, da se izvoli posebna parlamentarna anketa, ki naj preišče dogodke. Vladna večina je z utemeljevanjem, da je taka parlamentarna anketa v protislovju s poslovanikom, odklonila predlog poslanca Superine. Med razpravo o dogodkih v Sisku je prišlo v zbornici do burnih prerokanj.

Davek na rečne delavce.

Poslanec Gosar je stavil v narodni skupščini nujen predlog, da se davek na zaslužek ročnih delavcev ukine. — Poslanec Gosar je svoj predlog stvarno utemeljeval in zbudil s svojimi izjavami tudi med radikali veliko pozornosti. Vendar pa predlog poslanca Gosarja ni našel zadovoljivega odziva pri finančnem ministru. Predlog poslanca Gosarja med preje vladna večina odklonila.

terih je poročati o težkem delavskem položaju in o zboru na Jesenicah. Upravni odbor se je nad dve uri pečal z delavskimi vprašanji in napravil več za delavstvo koristnih sklepov.

Strokovne tajništvo je te dni razposlalo po sklepu upravnega odbora vsem podružnicam okrožnico z natančnimi navodili o poslovanju za vse funkcionarje podružnic. Ta navodila naj vsi funkcionarji pravo preberejo in se po njih ravnaajo. Vse poslovanje v podružnicah je vpeljati po navodilih, da bo enotno. Tudi je v okrožnicah puzvalo vse podružnice da takoj skličejo sestanke, kar se ima brezpogojno izvršiti. Okrožnici posvetite vso pažnjo in na svojo takoj odgovorite ter se po njej ravnaate. — Čast so zelo resni, zato moramo posvetiti vso svojo moč organizaciji. Storite to vsi funkcionarji in vsi člani. Ne pozabite. Ja smo v borbi. Zato vsi na delo!

Narodno ses. strok. zvezac podružnic v Celju je imela dne 13. t. m. svoj letni občni zbor. Iz poročila predsednika Dragotina Gobeca je razvidno, da podružnica žal ne dela kot bi morala, kar je paš pripisovati današnjim žalostnim razmeram v strokovnih organizacijah vseh strank. — Pri volitvah je bil izvoljen dosedanj predsednik Gobec Dragotin, podpredsednik Vidmar Franjo, trije odborniki in dva pregledovalca računov.

vršil v jeseni. Osnutek organizacijskega reda smo poslali že pred strankinim zborom krajevnim organizacijam v ta namen, da predlagajo razne spremembe ali pa, da se izjavijo da s njim soglašajo, vendar tajništvo nekatere krajevne organizacije tega do danes še niso sporočile. Ker ima komisija kmalu prvo sejo, zato prosimo, da vse organizacije, ki imajo pomisleke proti predloženemu osnutku, da te pomisleke čimprej izrečejo v posebnem dopisu, katere bo potem komisija prebetovala. Onih organizacij, ki so predloge že poslale, se seveda ne niti. Ker se na delegatskem zboru bivenih točk organizacijskega reda ne bo nogo spreminjati, zato prosimo, da organizacije to vpoštevajo in pošljejo že sedaj svoje predloge tajništvu, katere bo predložilo komisiji.

Celjsko okrožje.

Celjska krajevna organizacija je imela v soboto 20. junija redni članski sestanek v gostilni pri Jeleni v vrhu, da se potrebno dogovorimo glede skupnega izleta na Urško goro, ki bo jutri, v nedeljo in na praznik v pondeljek. Voditeljem celjskih izletnikov se je določil tovariš predsednik, kateri bo vse potrebno ukrenil in kateremu naj se udeleženci prigrasijo. Za podoben dogovor se vrši še danes, 27. junija pri rednem članskem sestanku natančnejši dogovor ter prosimo vse tovariše, zlasti pa izletnike, da se tega članskega sestanka pri Jeleni zanesljivo udeležijo. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Izletniki se odpravijo iz Celja jutri, v nedeljo zjutraj 28. junija z izletniškim vlakom ob 4. uri.

Redni članski sestanek celjske krajevne organizacije se vrši, kakor povedano že na drugem mestu, zopet danes ob 8. uri zvečer v gostilni pri Jeleni, pri bratu Zigonu. Pridite točno in polnoštevilno. Poslednji članski sestanek, pri katerem je referiral blagajnik, nam je razkril zopet žalostno sliko glede naročnikov »Nove Pravde«. Tovarishi, naročite list vsi brez izjeme, pa ga tudi čitajte, da se iz njega poudči in ga dajte naprej znancem in prijateljem, da se spoprijamo z našim stremljenjem. Ker tovariši

žigom zapusti Celje in kar se bode v vršila poletnih večerih na časa pošilne hodili okrepčeval v hladne valove šavinje, se bode jutri tudi pomenili, je-li naj za čas poletja članske sestanke deloma prekinemo odnoone kedaj in kje ter v kakšnih predelkih naj bi se isti vršili. Zato pridite tokrat paš točno in vsi! Izgovora ni.

Strankini snaki se dobijo pri blagajniku po 3 Din. Vsak član naj ima tudi anak ter istega s pomenu natakne vselej, kadar je potreba in kjer je umestno. Tozadevno Vam stavimo v vzgled nekatere starejše člani, ki anak sploh stalno nosijo pripet na prsih. Tako je prav.

Slike izza strankinega glavnega zbora se dole in jih oni vdeleženci, ki so bili v Ljubljani, naj pošljejo pri tovarišu blagajniku, da odpadajoče zneske lahko potem pošljemo naizvestu v Ljubljano in s tem obračunamo. Dobe pa slike lahko tudi drugi člani, ki se naj, ako jih žele, oglasijo v pisarni pri blagajniku oz. povedo istemu pri prihodnjem članskem sestanku.

Neve krajevne organizacije se ustanavljajo odo. oživljajo in s pomočjo zavednih pristankov na več krajih našega okrožja, kamor bode prišel osebno tudi naš pokrajinski tajnik, tovariš Brandner, da vse potrebno dogotovijo. Opozarjamo prizadete somišljenike, ki še niso organizirani, da dobijo lahko vsa potrebna pojasnila vsak čas tudi pri blagajniku Celjske krajevne organizacije in je isti za event. pomoč in sodelovanje vsak čas prav rad na razpolaganje ter ga bode veselilo, ako se prav pogosto obračate nanj za nasvete. Naše delo naj se vrši mirno in stvarno, pa smotreno in vztrajno brez samohvale in gobezdavosti, kakršne prepuščamo nasprotnikom.

Mariborsko okrožje.

Članski sestanek kraj. org. NSS v Mariboru za II. mestni okraj se vrši v soboto, dne 4. julija ob 8. uri zvečer v gostilni Kotonaj, Mlinska ulica št. 36. Vabimo tudi tovariše iz drugih okrajev, da se sestanka udeležijo.

Iz odbora kraj. org. NSS, Maribor. Konrad Zmuderl, gostilničar v Frankopanovi ulici št. 15, ni več član naše krajevne organizacije.

Tovariši! Poravnajte strankin davek za leto 1925! To lahko storite pri zaupnikih kraj. org., ki hodijo na dom inkasirati članarino, ali v strankinem tajništvu, Frankopanova ulica št. 17, pa tudi na sestankih krajevne organizacije. Le tistega smoremo smatrati za pravega člana stranke z vsemi pravicami, ki je v tem oziru izpolnil svoje dolžnost.

Izlet na Urško goro se vrši, kakor smo že poročali, v dneih 28. in 29. t. m. Iz Maribora je odhod v nedeljo, 28. s prvim jutranjim vlakom ob pol 6. uri. Peljemo se do Guštanja, od koder imamo na Urško goro 3 do 4 ure hoda, tako, da se bomo že opoldne znašli na vrhu gore, kjer se snidemo s Savinčani, ki pridejo iz Soktanja in Slovenjgradca. Urška gora je visoka 1696 m, je torej iz Maribora v tej daljavi naša najvišja točka, kajti najvišja točka Pohorja, Velika Kopa, šteje samo 1542 m. Z Urške gore je krasen razgled, razen tega pa tura ni naporna. Kdor le more, naj poleti z nami; mu ne bo žal. Upamo, da sam bo tudi vreme naklonjeno.

Profesor Ribarič med nami. Iz Leskoveca v južni Srbiji se je te dni povrnil v Maribor na šolske počitnice k svoji družini bivši kandidat bloka bratskega sporazuma g. profesor Josip Ribarič, katerega so, kakor znano, samostojni demokrati premestili iz Maribora, kjer ima ženo in tri otroke, v južno Srbijo, ker se jim kot značajen mož ni hotel ukloniti in postati njihov l'apeo. Profesor Ribarič je bil takoj prijazen in je na sestanku funkcionarjev naše krajevne organizacije dne 19. t. m. v gostilni Rotovž poročal o svojih vtisih, ki jih je dobil na svojem novem službenem mestu, kakor e političnih razmerah v Srbiji sploh. Sestanek je otvoril mestni svetnik tovariš Roglič, ki je gosp. profesorja najiskrenejše pozdravil. V začetku svojega govora je prof. Ribarič prinesel tople pozdrave od univerzitetnega profesorja dr. Bože Markovića, bivšega našega skupnega nosilca liste bloka bratskega sporazuma. Nato je podrobno poročal o gospodarskih, socijalnih, kulturnih in političnih razmerah delavcev, kmetov in meščanov v južni Srbiji, kjer je v primeri z našimi kraji vse še zelo primitivno tako, da bode rabili še dolgo vrsto let, da pridejo na našo sedanjo stopnjo, čemur se ni čuditi, ako pomislimo na neprestano boje, ki jih je bojeval ta narod. V splošnem pa si vse želi miru — miru tudi v bolgarskim narodom. Pa tudi kar se tiče naše notranje politike so prepričani, da bo končno morala priti do izmirjenja, do sporazuma, dvomijo pa, da se bo to zgodilo za časa življenja Nikole Pašića. Končno je pojasnil, kako vodja opozicijskega bloka in prvak ideje bratskega sporazuma Ljuba Davidovič gleda na sedanjo našo politično situacijo in va odnošaje med radikali in radičevci. Njegova izjava je bila sila zanimiva. Sporčil je tudi, da bo g. Ljuba Davidovič prišel v kratkem v Maribor in da ga bomo imeli priliko osebno slišati. Po končanem referatu je g. referent odgovarjal na razna vprašanja, ki so jih nanj stavljali posamezni naši tovariši. Ob koncu se mu je tov. Roglič zahvalil v iskrenih besedah in ga prosil, da ob povratku pozdravi zlasti prof. dr. Bože Markovića, ki se nanj vsi spominjamo. Tako je minul večer hitro in nikomur ni bilo žal, da se ga je udeležil. —

— Letalo za prevažanje pošte ponesrečilo! — Na progi Dunaj-Monakovo se vrši poštni promet tudi z letalom, ki pa je 22. t. m. ponesrečilo blizu Grafensteina. — Vsled defekta pri motorju se je moralo letalo v naglici spustiti na tla. Pri tem je tako silo priletelo na zemljo, da se je pro-peler azilet v koščke ter zdobil prvi del letala. Pilet in 4 potniki med njimi dva

Ljubljana.

pravkar povišala vse davke na ono višino, ki mora upropasti vse naše gospodarstvo. V Ljubljani pa demokratska stranka protestira proti tistim davkom, za katere je glasoval tudi član vlade g. minister Jeržav in jih tudi podpisal, in proti katerim ta gospod spod na protestnem shodu hišnih posestnikov s pismeno izjavo in pozdravom nastopa. Prava, izrazita demagogija. — Izvajanje predsednika društva hišnih posestnikov g. Freliha so bila sicer stvarna, vendar je ta gospod pozabil povedati, kdo je deloma tudi kriv povzajanje davkov in kdo se je največ zavzemal za novi stanovanjski zakon. Resen utis sta napravila s svojimi govori opozicijska poslanka gg. Smodej (SL) in Pucelj (SES). — Zelo v interesu naš

1000

Večja razprava se je pričakovala glede ob-
činskih dokladov k najemninam, vprašanje, ki
danes razburja vse duhove tudi drugod.
Župan je mnenja, da občina ni za to tukaj,
da se vmešava med interese gospodarja in
najemnika. Opozicija temu stališču ugovarja-
ja in zahteva, da se razčisti vprašanje, ka-
ko se ta davek sedaj pravilno računa. Po
kratki debati iz katerega se je videlo, da
se gospodje ne zavedajo dalekosežnosti tega
vprašanja, se je sklenilo, da občina za leto
1927 ne bo pobirala višjo doklado kot 20%
zdaj pa se razmeroma 87% iz l. 1923/24. —
Za nakup dragonske vojašnice je bilo treba
da je »Konzerva« odpravljala zavodu »Ma-
rijanišček« prostore. Občina je za nakup te
vojašnice in se še enkrat izvoli poseben

VEDENJSKE NOVICE

— Prisilna delavnica za moške, kamor se oddajajo nepoboljšljivi, delamržni in neviduji po prestanih kaznih v kaznilnicah se nahaja sedaj za vso državo v Stari Gradski. Za navajanje k delu je tam za takega človeka izobno preskrbljeno. — Če bo ta institucija le svojim nalozani kos. Do sedaj

—Lažnjiva žurnalistika. »Slovenski Narod« prinaša iz Prago od časa do časa kakor pismo, ali iz hudobije ali iz bedarije, je ta »korespondence«, ki gotovo ne biva v Pragi, tako zateleban, da niti ne ve, da ministri dr. Franke, dr. Beneš in Stříbrný ne pripadajo socialnodemokratski stranki, kakor piše v svoji števec dne 21. t. m., marveč stranki češkoslovaških (to je narodnih) socialistov. Kdor razmotriva o politiki kakor države, od tega se mora zahtevati najmanj toliko poznanja razmer v dotični državi, da ve, katerim političnim strankam pripadajo vodilne osebnosti, kakor so nedvomno ministri dr. Beneš, Stříbrný in dr. Franke. Kdor tega najprimitivnejšega pojma žurnalistike ne ve, ali iz katerihkoli motivov povtarja resnico, ta naj obesi žurnalistiko na klin in se loti kaknega drugega opravila, ki ga bolje razume, da javnost ne bo vsled krivega poročanja napačno informirana in da žurnalistika ne bo izgubila tistega ugleda, ki ji po vsej pravici gre. Gospoda ekolo-

Hektografične aparate in zvitke, barvne trakove, ogljen papir, povošeni papir

kupiš najceneje pri LUD. BARAGA, LJUBLJANA, Šelenburgova ulica šte. 6, I. nadst., telefon 980.

odsek, ki naj to izvede. — Prošnje za podporo raznim društvom so bile svojčas odložene. Zdaj se ista društva zaprosila so enkrat za podporo in isti odsek je porazdelil podporo v znesku 54.000 Din. Ta nedoslednost je bila ugodna prilika za opozicijo ki je pri glasovanju prodrla tudi z glasovi iz narodnega bloka s predlogom, da občinski svet spoštuje svoje predloge, da napravi izjemo le glede invalidnega društva, katerega je odsek bagateliziral s malim zneskom. Ostanek pa naj se vporabi na izboljšanje hrane mestnim ubožcem. — In s tem je bila javna seja končana.

— Demokratska (pravilno: samostojna-demokratska) manifestacija v Mariboru, o kateri piše »Jutro« zelo pompozno, — »Tabor« pravi demokratski parlament — po številu udeležencev ravno ni bila tako impozantna, po vsebini referatov pa še veliko manj. Ravno se nam sdi potrebuje, da na kratko omenimo vsebino teh referatov. G. Spindlerjev govor je obstojal v tem, da je dokazoval napredovanje samostojnih demokratov na Štajerskem. Kot dokaz je navajal številke volilcev v narodno skupščino, in sicer jih je navedel za leto 1925 9200 v primeru z letom 1923, ko jih je bilo samo 4500. Torej je samostojna demokracija na Štajerskem napredovala za več kakor 100%. Radovedni smo, kaj bosta k temu poročilu rekla radikal dr. Müller in »samostojni kmet« Drogenik, katera sta satrijevala, da sta s svojimi somišljeniki mnogo pripomogla k uspehu Narodnega bloka in da bi brez tega dr. Pivko niti ne bil izvoljen. Kaj je na tem resnice, v to se mi ne spuščamo, pač pa konstatiramo, da se jasno vidi iz poročila G. Spindlerja, da samostojni demokrati izvečejo Narodni blok iz svoje »ropotarnice«, da rabimo izraz dr. Kukovca, samo takrat, ko ga rabijo. Ko so bile volitve, so agitirali za samostojno-demokratsko stranko pod imenom narodnega bloka, za katerega so šli lovit kopje tudi Orjunaš in Sokoli. Samo na ta način je bilo mogoče, ako abstrahiramo od pritiska in drugih nepoštenosti, da je dobil narodni blok 9200 glasov. Sedaj pa, ko so volitve za nami, so pokazali svojo pravo barvo: vse glasove štejejo v dobro samostojno - demokratski stranki in povedo javno, kar smo mi že davno povedali, da se bili volili prevarani, da niso volili narodnega bloka, kakor je bil v njihovih mislih, marveč samostojno-demokratske stranke in njihove protiljudsko politike. Ko bodo zopet volitve, pa bodo zopet izvečli iz svoje ropotarnice Narodni blok, katero ime za politično nezavedne množice še vedno bolj drži ko firma samostojnih demokratov. — O drugem govorniku, dr. Pivku, pravi »Jutro«, da je postal zelo zanimivo politično poročilo. Iskali smo in iskali, a našli nismo ničesar zanimivega, razen starih obrabljenih fraz proti klerikalizmu, kar itak čitamo vsak dan v »Jutru«. Veliko bolj bi nas zanimalo, ako bi nam dr. Pivko, pojasnil, kakaj je glasoval za povziranje davkov in za stanovanjski zakon? Njegov izgovor, da so radikali v narodnem bloku v premoči, nikakor ne drži. Ali niso tega vedeli že pri volitvah? Zakaj volilcev takrat ni opozoril na to? — Pač pa so govorili samostojni demokrati samo o tem, kako dobro bo v državi, če zmaga narodni blok. No, narodni blok je smagal in o dobroti ni ne duha ne sluha, pač pa se razmere celo poslabšujejo. Sicer pa je že naslednji govornik, dr. Kramer iz Ljubljane dementiral izvajanja dr. Pivkova. Kot starejši in izkušenejši parlamentarec je poučil svojega kolega, da je samostojna demokratska stranka neodgovorna za vsa dejanja Pašić - Pribečevićeve vlade — edina resnična beseda, ki je padla na zboru! Mi dodajamo, da bodo plačilo za taka dejanja želi samostojni demokrati pri volitvah. Če je narod zadovoljen z njimi, jih bo volil še naprej, če ne, pa se jih bo otresele.

— O odpusčanju nepotrebnih tujcev prinaša »Jutro« z dne 19. t. m. iz Maribora notico, v kateri napada nekega uradnika mariborske borze dela, ki baje prodaja gotovim nemškim podjetnikom premog. Za protisluho, da kupijo od njega premog, pa jim baje nudi to, da napram njim ne postopa tako rigorozno v vprašanju zaposlitve inozemskih delavcev. Čemu neki »Jutro« samo sumišči, ne pove pa ime dotičnega

ELITNI KINO MATICA LJUBLJANA Kongresni trg

uradnika in ne navede nikakih konkretnih dokazov za svojo težko obdolžitev? In končno, kakaj dotičnega uradnika ne nanašani državemu pravdnstvu, kar bi bila njegova dolžnost, ako trditve odgovarjajo resnici? Ni naša stvar da madevo preiskujemo, to je stvar »Jutra«, ki je prišlo z obdolžitvijo na dan. Tudi strankarsko nismo na tem interesirani, ker dotični gospod, ki ga ima »Jutro« v mislih, ni naš somišljenik. Teda za pravico gre! Vtis imamo, da hoče »Jutro« s to afero po svoji stari navadi le odvrtiti pozornost od »Mariborske tiskarne«, ki saposluje več tujih delavskih moči, četudi je v rokah samostojnih demokratov, kateri se radi svojega nacionalizma pri vsaki priliki trkajo na prsa. Zgrazati se nad nepotrebnimi tujci v nemških tovarnah, pri tem pa imeti tujce zaposlene v lastnih podjetjih — kako naj označimo tako postopanje?!

**OBLEKE NA
OBROKE
O. BERNATOVICH
LJUBLJANA, MESTNI TRG**

— Narkoza je zmaga! Doslej smo bili mnenja, da narkoza pri duševnih potencah ne učinkuje tako hitro, kakor pri slabih. Kakor nam dokazuje »Jutro«, smo bili glede tega v veliki smoti, ki jo radi priznavamo. Kakor nam pripoveduje mariborski poročevalec »Jutru«, je imelo njegovo narkotiziranje neverjetno hiter učinek. Položili so ga na mizo in kakor bi trenil je zginila Kalvarija izpred oči. Ko je okrevail, pa je šel, nepoboljšiv in nepremagljiv, kakoršen je, svinčnikom v roki zopet v oni oddelek, v katerem je moral lansko leto svoje raziskovanje prekiniti, ker so se klerikali preveč jezili nad njegovimi članki, češ da pohujšuje device, ako trosi take stvari v javnost. Toda mož se ni dal plašiti:

zato si je tudi to pot ogledal dotični tajnstveni oddelek, in sicer še bolj natančno ko zadnjič, tablo za tablo in je ugotovil, da je letos na tistih tablah celo več napisanega kakor lani; ne samo cel življenjski bolnik, marveč tudi njegova temperatura, utripanje žile in še druge podrobnosti, katere zaenkrat zamačuje, četudi so med njimi celo klerikali. Obogatel je letos tudi za izrez; doslej ni vedel, kaj pomeni izraz »muzikant«, sedaj ve tudi to. Kdor ne veruje, naj bere »Jutro« z dne 21. t. m. — Čudno se nam zdi le to, da hodi gospod poročevalec »Jutra« vedno le v en in isti oddelek, ko ima mariborska bolnica vendar več oddelkov. Zakaj hodi samo tja, kjer vidi klerikale? Ali ga prav nič ne zanima, kako izgleda v oddelku samostojnih demokratov?

Tajnstveni morilec deklet.

(Nadaljevanje.)

Zanimljivo štrli knjigovodja pred se. »Oh, v to skrivnost bom pa že skušal na kak način prodreti. In morda se mi pri tem posreči dobiti povod za ločitev zakonca.« Dobro, dobro, Howard, pritrudi Noldan peklenskemuhihitranju knjigovodje, sedaj le glejte, da s svojim bistroumno odkrijete povod za ločitev. Toda to se mora kmalu zgoditi, moj kredit ne sme biti izpodkopen!«

Kako brezsrčen je vendar ta mož. Njegova mlada žena mu je dala vse, kar je imela — ljubezen — premoženje, — v zahvalo pa je v svoji zlobi samo delal načrte, da se jo čimprej odkriža in jo brez varstva in pomoči vrže na cesto. Sedaj obstane zopet pred svojim zlobnim knjigovodjem, ki se prikrilo hehehe.

»O Fredu Miles niste ničesar slišali, kaj?« vpraša Noldan Howarda.

»Ne, gospod Noldan, Bog ve kje neki je sedaj mladi mož, morda celo v Ameriki!«

»Upajmo, da se nikdar več ne vrne, pristavi Noldan.

»Kajti le njegov beg vzdržuje še sumnja, da je bil on tista oseba, ki — no pa saj me razumete, Howard.«

»Kajpak, seveda, saj sva oba tedaj, ko je zginil tisti denar, tako oprezno ravnala, da je moral sum pasti na vašega svaka.« Noldan se zlobno nasmehne.

»Da, to sva izborna izvedla. Sum je moral leteti nanj. — Najbolj primerno se mu je zdelo, da pobegne on, ki je bil popolnoma nedolžen — dočim svi si midva prisvojila denar — bahaha!«

Prilogačmo tordko Josip Petelin

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najcenejši nakup

nogavic, žepnih robcev, brisačk, kloba, belega in rujavega platna, šifona, kravata, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebščin za šivilje, krojače, Solingen škarij za prikojevanje in za obrezovanje trt.

NA VELIKO IN MALO.

Premog trboveljski, liboski in črnomaljski, drva, koks, oglje, šlezjske brikete do baviša, Ilirija LJUBLJANA, Kralja Petra trg 8, tel. 220. Plačilo tudi naobroke.

Ilirski lastnik je namreč že pred časom umrl, njegova vdova, ki se je po smrti svojega moža preselila k sorodnikom v mesto, je prav rada dala hišico v najem, tembolj, ker je na kratko dobo dobila razmeroma zelo visoko odškodnino. Stanovanje je vsel v najem v mornarja obložen mož, ki je rekel, da je kapetan in da hoče ču svojega depusta prebiti na dečeli. Ker je takoj ponudil zelo visoko najemnino, je vdova kaj rada pristala na njegovo ponudbo. Kapetan se je takoj vselil v hišo. Nihče nepoklicen ni imel vstopa v hišo, kar pa seveda ni vzbudilo nobene pozornosti, ker je stala hiša na precejšnji oddaljenosti. Zagonetni najemnik hišice je bil Bill, ki je seveda imel dovolj tehničnih razlogov, da zabrani vsakemu nepoklicanemu vstop v hišo. Kajti v notranjih prostorih biva grozni mož, ki je prišel v Liverpool, da polže Terezo Gardiner.

Podmornica se nahaja ne daleč od hišice na dnu vode. Po vrtu, ki obdaja hišico, more Jak, ne da bi ga kdo opazil, priti na breg, odondot pa na krov podmornice.

Ob poznuri vsakega večera potrkva Bill tiho na vrata sobe, v kateri stane njegov gospodar.

»Napreje! Bill stopi v sobo. — S strahom gleda groznega moža, ki navidezno bresbrižno stoji na divanu.

»Se nič našli?«

»Dosedaj še nič, milostivi gospod! Treba paš vpočevati, da je Liverpool veliko mesto in da morajo naši ljudje zelo previdno postopati pri iskanju.«

Mož s krinko se nekoliko dvigne.

(Konec prth.)

Odgovorni urednik: Franja Rupnik. Tiska tiskarna M. Hrovatin v Ljubljani. Izdaja konzorcij »Nove Pravde«.

Modni salon Minka Horvat

LJUBLJANA, Stari trg 21 ima vedno v zalogi najnovije dame in deklice slami in klobuke. Zalgi klobuki vedno v zalogi. Popravila se sprejemajo.

TUNGSRAM

ZAGREB * ZEMUN

BOLNI ŽIVCI

Kolikor dni je v letu, toliko je postaj trpljenja za nervoznega, kajti si bi izčrpani živci zagrenjeni življenja in povzročajo zelo številne bolezni. — Zbadanje, omotica, strah, glavobol, brenenje po ušesih, trepetanje oči, težave pri p. ebavljanju, pomanjkanje spanja, potenje, zbadanje v mišicah, nesposobnost za delo, in mnogo drugih pojavov so posledice izčrpanih bolnih živcev.

Kako se rešimo te nesreče

S pravim KOLA-LECITHIN, ki je za človeštvo vir dobrote. Pospešuje na čudežen način funkcije telesa, krepi hiben čni mozeg, možgane, mišice in ude, ter daje moč in veselje do življenja.

V boju za zdrave živce

napravi pravi KOLA-LECITHIN mnogokrat čudeže, vodi bistvene hranilne snovi do skrajnih točk proizvodne krvi, poživilja in ohrani mladost. Sicer se pa zamorite sami prepričati, da se vam nič neresničnega ne obljubljuje, ker v naslednjih dveh tednih pošljem vsakemu, kdor mi piše, popolnoma brezplačno in franko majhno skatlico KOLA-LECITHINA in knjiško nekega zdravnika z mnogostransko dolgo preizkušnjo, ki se je sam poril s to boleznijo.

Sporočite mi takoj Vaš natančen naslov, na kar vam objavljen pošljem popolnoma brezplačno.

Založba: E. PASTERNAK, Berlin, S. O. MICHAELKIRCHPLATZ 13.

Tovarna trikotaže Gaspari & Faninger - Maribor

Zaloga in pisarna na Aleksandrovi cesti št. 48

Telefon (medkrajevni) št. 308.

Izdeluje iz triko-bлага vse vrste perila za moške, ženske in otroke, jumperje, jopice, telovnike, rokavice, nogavice i. t. d. i. t. d.

Pozor, krojače, šivilje, mešvilje! Kaj ti koristi kraj brez pouka? Z natančnim poukom, oveskačenega po vsakem modelu ga dobiš na željo, ekspresno po poti v KROJNI SOLI, koncesionirani od ministrstva za trgovino in obrt. Ljubljana, Židovska ul. 5. Vsak mesec tečaji za krojače, šivilje in mešvilje.

Glasbene instrumente in potrebščine

kupite najbolje in najceneje pri M. MUŠIČ, Ljubljana, Šelenburgova 6

Vse pisalne, risalne in šolske potrebščine do bite najceneje v papirni trgovini

Miroslav Rivic

Ljubljana

Sv. Petra cesta 29.

Lastna knjigovoznica.

Velika zaloga šolskih zvezkov, map, in blokov

Jugoslovanski kreditni zavod

v Ljubljani, Marijin trg šte. 8

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše. Vezane vloge obrestuje po dogovoru. — Proti dobremu poročstvu daje osebne, trgovske in obrtne, zlasti pa kredite na kratek rok.

Najboljši šivalni stroji

so edino

Josip Petelinca

znamke

„Griffzner“ in „Adler“

Večletno jamstvo. Delavnica za popravilo strojev.

Pouk v vezenju brezplačen.

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika za vodo.

